

אוניברסיטת בר-אילן
החוג המשולב למדעי החברה
סמינריון עיוני - פרט

"סוגיות בסוציולוגיה של המינים במשפחה ובחברה"

74-423-01
ד"ר רינה שחר

הסמינריון יעסוק, בתהליכים ובאינטרקציות שמתרחשים בתוך המערכת המשפחתית, ויבחון את הקשרים ויחסי הגומלין של המשפחה עם גופים ומוסדות בחברה, כמו המערכת הכלכלית והמערכת הפוליטית. יבחנו השלכות הנורמות החברתיות, ערכיות של החברה על המשפחה, וכמו כן תיבדק הדינמיקה של תהליכי שינוי בתפקידי המינים לאורך מעגלי החיים הן במערכות הפנים משפחתית והן במערכות החוץ משפחתיות. הניתוח והדיון יתמקדו בהיבטים של הגינדר.

בין הנושאים שידונו בסמינריון:

1. סוגי משפחות חדשים לקראת שנות ה-2000.
2. משפחה חברה וגנדר: יחסי גומלין.
3. משפחות כפולות קריירה - בראיית מיקרו ומאקרו.
4. כוח, השפעה ומניפולציה במערכת המשפחתית.
5. צמיחה ושביעות רצון.
6. הגבריות החדשה והבנייתה.
7. נשים וגברים בראש משפחות חד-הוריות.
8. אהבה וקנאה, בגידה ונאמנות: משמעויות אישיות וחברתיות.
9. "אמצע החיים" של שני בני הזוג.
10. משפחה במצבי משבר.
11. אלימות במשפחה ובחברה.
12. "נישואים שניים".
13. מחויבות לזוגיות - האם קיימים הבדלים בין המינים?
14. האם קיים קשר בין גבריות לאלימות?
15. סוגיית ההומוסקסואליות בחברה הישראלית.

חובות הסטודנט/ית:

1. נוכחות חובה.
2. קריאה שוטפת של הפריטים הביבליוגרפיים בהתאם להנחיית המרצה, והשתתפות פעילה בדיונים.
3. הגשת ראשי פרקים של העבודה בצירוף מבוא תיאורטי אחרי פורים.
4. הצגת העבודה בכיתה מיד אחרי חג הפסח.
5. נושאים לעבודות הסמינריוניות יכולים לנבוע מהנושאים שידונו בכיתה. כמו-כן, ניתן להציע נושאים נוספים רלוונטים.

ביבליוגרפיה

א. המשפחה לקראת האלף השלישי

1. שמגר-הנדלמן לאה ובר-יוסף רבקה, (1992). (עורכות), משפחות בישראל, הוצאת אקדמון, האוניברסיטה העברית, ירושלים, 1-7.
שמור סוציולוגיה לפי משפ.בי (153726)
2. פוגל ביז'אוואי סילביה, (1999). "משפחות בישראל בין משפחתיות לפוסט מודרניות" בתוך יזרעאלי דפנה ואחרות, מין, מיגדר ופוליטיקה, הוצאת קו אדום הקיבוץ המאוחד (עמ' 130-166, 107-130).
שמור סוציולוגיה לפי מין.מג (439915)
3. פרס יוחנן, (2003) "ומי ישמור על המשפחה"? בתוך בר-סלע (עורכת), משפחה ודעת, כרך ב' הוצאת משרד החינוך, המחלקה להורים משפחה וקהילה עמ' 37-30.
תדפיס 7986 (479691)

ב. משפחה חברה ומין - הבניית המיגדר בחברה

4. פלסנר-ליבס תמר, (2002) "השתתפותן של נשים במרחב הציבורי הטלויזיוני בישראל" מתוך, עצמון יעל (עורכת) התשמע קולי? הוצאת מכון ון-ליר והקיבוץ המאוחד.
שמו סוציולוגיה לפי התש.קו (484039)
5. נרדי רבקה, (2003) זוגיות בסערה פרק א' עמ' 53-22, הוצאת הקיבוץ המאוחד קו-אדום.
306.81 נרד.זו (554475)
6. ששון לוי אורנה, (2002) (חתרנות בתוך דיכוי: "כינון זהויות מיגדריות של חיילות בתפקידים גבריים") בתוך עצמון יעל (עורכת), התשמע קולי?, הוצאת מכון ון-ליר והקיבוץ המאוחד.
שמו סוציולוגיה לפי התש.קו (484039)
7. טנן דבורה, (1993). קצץ, פרקים נבחרים (19-71) (287-305).
שמו סוציולוגיה לפי טנן.קצ (251446)
8. ויימן גבי, (2000), "מיגדר ופרסומת": נשים וגברים בתשדירי הפרסומת בטלוויזיה, מגמות מ(3) ע' 466-485.
כתב עת באולם 4
9. ג. גרי, (1994). "גברים ממאדים ונשים מנוגה", תל-אביב הוצאת אור-עם.
שמו סוציולוגיה לפי גרי.גב (266303)
- ג. הבניית המיגדר בגיל צעיר - במשפחה ובמערכת החינוך**
10. שחר רינה, (1997). "עמדות בני שמונה עשרה לגבי הנישואין וחיי משפחה - האם חל שינוי? 1975 בהשוואה ל1990". החינוך וסביבו, מכללת סמינר הקיבוצים, עמ' 95-114.
תדפיס 9621 (578247)
11. זורמן רחל ודוד חנה, (2000). אפשר גם אחרת בנות ובנים הישגים ואתגרים מכון סאלד ומשרד החינוך.
E 305.4 זור.אפ (472224)
12. צילמאייר מיכל, גרי פנינה (2002), מורות בישראל - מבט פמיניסטי, הוצאת קו-אדום. עמ' 15-38.
E 370.82 מור.בי (530283)
13. קליין אסתר, (2000) "תהליכים של הבניית מיגדר ובתי-ספר". בתוך שמחה שלסקי (עורך), מיניות ומיגדר בחינוך, הוצאת רמות, אוניברסיטת תל-אביב, עמ' 113-134.
E 379.26 מי.נומ (476853) וגם תדפיס במערכת תדפיסים סדוקים ADA (0500222)
- ד. תרבות נוער: דפוסי חיזור, חיזור-אלים, מתירנות מינית ומגורים משותפים**
15. שחר רינה, (1988). בחירת בן-זוג בקרב הנוער בישראל. ליברליות בעמדות ומתירנות מינית, עמ' 62-67.
דפוסי חיזור עמ' 77-82, מגורים משותפים 82-88.
עבודת ד"ר בדלפק לפי שחר.בח (97483)
16. הראל יוסי, (1997). נוער בישראל, בר-אילן, "התנהגויות מין בקרב תלמידי כיתות יי-א במערכת החינוך הממלכתית" 178-192.
שמו סוציולוגיה לפי הרא.נע (376731)
17. שחר רינה, נורית אביבי (2001) "חיזור אלים בקרב הנוער". בתוך החינוך וסביבו, מכללת סמינר הקיבוצים כרך 23 עמ' 107-130.
תדפיס 9620 (578236)
- ה. בחירת בן-זוג - תיאוריות ומחקרים מנקודת מבטם של גברים ונשים**
18. שחר רינה, (1988). בחירת בן-זוג בקרב הנוער בישראל. עבודת דוקטורט, בר-אילן, פרקים 6, 5, 1.
עבודת ד"ר בדלפק לפי שחר.בח (97483)

19. שחר רינה, (1996). "שביעות הרצון שלו ושלה מחיי נישואים: הסטנדרט הכפול במערכת הזוגית", מגמות, ל"ז, 3, עמ' 254-272.
כתב עת באולם 4

20. אורניש דין, (1999). אהבה והישרדות, הוצאת מטר, עמ' (82-11).
616.120019 אור.אה (571560)

ו. דינמיקה של שינוי בתפקידי המינים במשפחה ובחברה

21. נרדי חן, (1992). גברים בשינוי, הוצאת מידן, ת"א, (פרקים 9, 5, 4, 2).
שמו סוציולוגיה לפי נרד.גב (188730) וגם תדפיס 620 (184219)

22. ריל טרנס, (1999). אני לא רוצה לדבר על זה, הוצאת עם עובד, עמ' 31-13.
616.8527 ריל.אנ (428950)

23. רבין קלר, (1998). שותפים שווים - חברים טובים, הוצאת רמות תל-אביב, פרק 1: "מין, כח ומתח במערכת היחסים בת זמננו", 19-36.
616.89156 רבי.שת (367678)

24. נרדי רבקה, (2003). זוגיות בעין הסערה, הוצאת קו-אדום, פרק ח' עמ' 217-107.
306.81 נרד.זו (554475)

25. שחר רינה, (2003), "אפיוני גברים שבחרו במקצועות נשיים - הסיבות לבחירה והשפעתן על שביעות רצונם". החינוך וסביבו, כרך 24 עמ' 231-258.
תדפיס 9619 (578229)

ז. ציפיות תפקידיות ועולם העבודה

26. רוסו, אנה, (2003), "נשים מנהלות ומנהיגות", במכללה, 14, 15 עמ' 179-196.
כתב עת בספריה לחינוך

27. פיינס-מלאך, איילה, (1989). הלהטוטנית, עם-עובד, פרקים: 5, 2, 1.
331.4 פינ.לה (119936)

28. גלין אמירה. "השלכות דפוסי עבודה גמישים", בתוך, מאור ענת, (1997). (עורכת), נשים הכח העולה. ע' 76-89.
שמו סוציולוגיה לפי נשי (מאו) (363181)

29. ד. יזרעאלי, (1997). "נשים מנהלות", בתוך, מאור ענת (עורכת), נשים הכח העולה. עמ' 56-76.
שמו סוציולוגיה לפי נשי (מאו) (363181)

ח. מחויבות לזוגיות: האם קיימים הבדלים בין המינים?

30. נרדי חן, (1996). מים גנובים, על גברים ובגידות. מודן, פרקים: ב', ג', ד'.
שמו סוציולוגיה לפי נרד.מי (315577)

31. נרדי רבקה, (2003), זוגיות בסערה, הוצאת קו-אדום פרקים ג' עמ' 97-81 פרק ו' עמ' 153-156 פרק י' עמ' 242-259, פרק יא עמ' 260-261.
306.81 נרד.זו (554475)

32. גרושים והשלכותיהם על גברים ונשים, מחקרים חדשים.

ט. הגבריות החדשה

33. שחר רינה, (2003), "אפיוני גברים שבחרו במקצועות נשיים - הסיבות לבחירה והשפעתן על שביעות רצונם". החינוך וסביבו, כרך 24 עמ' 231-258.
תדפיס 9619 (578229)

34. שחר רינה, (2003) "אפיוני הגבר הרקדן. מאמר לפני פרסום.
אין

ספרים מומלצים

1. הרצוג חנה, (1994). נשים ריאליות - נשים בפוליטיקה המקומית בישראל, מכון ירושלים לחקר ישראל.
שמו סוציולוגיה לפי הרצ. נש (0242625)
2. יזרעאלי דפנה, פרידמן אריאלה ואחרות (1999), מין, מיגדר ופוליטיקה, קו אדום, הקיבוץ המאוחד.
שמו סוציולוגיה לפי מין. מג (439915)
3. כהן טובה, (2000). (עורכת) האשה הישראלית, שורשים מציאות ודימויים, ביקורת ופרשנות, כתב עת בין תחומי לחקר ספרות ותרבות, בר-אילן.
כתב עת בספריה המרכזית (יהדות)
4. נרדי חן, (1992). גברים בשינוי, הוצאת מודן, תל-אביב.
שמו סוציולוגיה לפי נרד. גב (188730)
5. נרדי חן, (1996). מים גנובים, על גברים ובגידות, הוצאת מודן, ת"א.
שמו סוציולוגיה לפי נרד. מי (315577)
6. נרדי רבקה, (1991). בין העונות - נשים באמצע החיים, קשת, תל אביב.
שמו סוציולוגיה לפי נרד. בי (176953)
7. נרדי רבקה, (2003). זוגיות בעין הסערה, הוצאת הקיבוץ המאוחד, הוצאת קו אדום.
306.81 נרד. זו (554475)
8. נרדי רבקה, (1993). נישואים שניים, קשת, ת"א.
שמו סוציולוגיה לפי נרד. נש (266231)
9. עצמון יעל, (2002), התשמע קולי? יצוגים של נשים בתרבות הישראלית, ירושלים, מכון ון-ליר.
שמו סוציולוגיה לפי התש. קו (484039)
10. פיינס איילה, (1991). הלהטוטנית, עם עובד.
331.4 פינ. לה (119936)
11. פיינס איילה, (1996). הפסיכולוגיה של המינים, האוניברסיטה הפתוחה. (5 יחידות).
שמו סוציולוגיה לפי פינ. פס (356518)
12. פיינס איילה (2002). התאהבות, הוצאת מודן.
306.7 מלא. הת (530506)
13. צלמאייר מיכל, גרי פנינה, (2002), מורות בישראל - מבט פמיניסטי, הוצאת קו אדום.
E 370.82 מור. בי (530283)
14. קמיר אורית, (2002) פמיניזם, זכויות ומשפט, אוניברסיטה משודקת.
שמו סוציולוגיה לפי קמי. פמ (534887)
15. רבין קלר, (1991). טובים השניים, נישואים כדיאלוג, קשת.
362.8286 רבי. טו (184744)
16. רבין קלר (1998). שותפים שווים - חברים טובים, הוצאת רמות.
616.89156 רבי. שת (367678)
17. ריל טרנס, (1999), אני לא רוצה לדבר על זה, הוצאת עם עובד.
616.8527 ריל. אנ (428950)
18. ריל טרנס, (2003), איך אפשר להסביר לך, הוצאת עם עובד.

362.8286 ריל.אי (571559)

19. שחר רינה (1988). בחירת בן זוג בקרב הנוער, עבודת דוקטורט, בר-אילן.
עבודת ד"ר בדלפק לפי שחר.בח (97483)

20. שלסקי שמחה, (2000). מיניות ומיגדר בחינוך סדרת חינוך וחברה, הוצאת רמות, אוניברסיטת תל-אביב.
E 379.26 מי.נ.ומ (476853)

21. Azmon Yael, Izraeli Dafna, (eds.) (1993). Women in Israel, Studies of Israel Society , vol.6, Transaction Publishers, New Brunswick, U.S.A.
E305.4 WOM (227652)

22. Swirsky, B., and Safir, M. (1991). Calling the Equality Bluff, New York, Pergamon Press.
(174699) CAL שמור סוציולוגיה לפי

23. Lorber, Judith, (1994). Paradoxes of Gender, Yale University, New Haven and London.
(319548) LOR שמור סוציולוגיה לפי